

بیر نینک تاریخ

هر قوم و هر ملت نینک ایلکاری اوتکان سیاسی و اجتماعی احوالینی بیلدورادورغان تاریخی بار بر ملت اوز لری نینک احوال تاریخیه سیدین خبرسز قالسه لر همت لری توبن لاشیب روحلری سنیب استقبال غه حاضر لیک قیلا لیدور لر ازلریداکی مشترک عمومی منفعت ملیه لریقه اهمیت برلیمای هر کیم اوز باشی نینک غمیده بولوب ملی شیرازه لری اوزولوب چت ملتله دیدنه خار و اویونچاق بولوب قالدور لر

تر شرقی تورکستان ملت نینک هم ایلکاری زمانلرده شان و عظمتیز بک اوستون ایدی قومی استقلال و ملی عزتکه مالک ایدوک چکان بزرگ اوزارا نااتفاقلیق و شخصی غرض لر برله اختلاف و نفاق بلاسیغه گرفتار بولدوق شونین باشلاب چت ملت لر نینک استیلا و استبداد لریقه دوچار بولوب بور تومیز ملتیز ایاغ استیده خار ذلیل لیکده قالدی ملی ناموس وطنی سعادت لری بولدین کندی خلی اوزون زمانلر مستبد چت لر نینک ظلم وحشت لری نینک عذابیی استیده اسیر مظلوم لوقدا ملتیز نینک کور مکان کون و اوچر اماغان حقار تلری قالمادی

بو همه سی نااتفاق بولوب هر کیم وز شخصی غرضلری نینک ارقه سیده یورت ملت نینک عمومی مقصد و منفعت لری دین غافل پرواسیز قالغانلیقی دین کلکان ایدی وهم ماضیداک تاریخمز غه اهمیت برسدین عبرت و بصیرت تحصیل اتمای ملی استقلال و عظمتیزنی اوتوتوب تاریخمز داککی مهم واقعه لر دین درس و تعلیم الیمائیمز شونجه دنیاده مثلی کورولمکان مظلومیت و دهشتلیک ویران لوق و خراب لیکیز غه سبب بولدی

جناب حق غه مینک مینک لرجه شکر و ثنلر اولسون ایندی بزی اوز لطف احسانیلله ظلم استبداد زندانیدین خلاص ایتدی قول ایاغله مرغه سالنغان قل لوق و اسیر لیک غل کیشن لری اوزولدی یینه ماضیداک خطالریز نی تکرار اتمای بوتون شرقی تورکستان نینک بر دین بر

جنس بولغان باله لری همه میز چوقور کونکومیز برله برلیک و فرینداشلیق اتقاقینی کوزده توتوب شخصی غرضلریزنی نفرت برله وجودیمیز دین هیچ بر اثرینی قویما سیدین سیدکیب الیب تاشلاب صاف یوراکلر برله استقبالیمیز نینک هر بر تهلهکه ظلم تعدیدین خلاصیله یورت وطنیمیز نینک اقبال سعادت لری نینک اسبابیغه درد برله یافوشماقیمیز بر محبوری مقدس وظیفه مز دور بو نینک عکسینه حرکت و نااتفاق سزایک شخصی غرضلریزنی کته فلاکت لرکه توشورادور معاذ الله همه مز نینک بر باد لیکه باغث بولادور اوشبو کهنه دنیا کوب ایشلری کیچور کن

کوب عبرت لیک واقعه لر بولوب اوتکان هر یزده و هر ملت ده نااتفاق لیک بولغان ارقه سیدین ظلم فلاکتلر خارجی تجاوز و کفقتلر ارکاشیب له کلکان بومسئله تأریخمزده ک روشن طیبی بر حال بزی نینک تأریخمز هم البته بومعلوم احوال یچنده کلکاندور ایننک اوچون بیز ماضی داک شان و عظمتیزنی یادلاندوروب قوم ملت نینک شخصی غرضلرکه فدا بولوب نعمت اتقاق دین ایریلیب کتیب مستبد دشمنلر چانکالیغه گرفتار بولوب چکان المارینی کور ساتب وهم ایلکاریکی خرافات و اوهام چوچکدین عبارت بولغان خطای مستبد متعصب محرر لری نینک افسانه حکایه لریده حقیقمیزده یازیلغان یاغان دعوالرینی ارد قیلیم تأریخ ملیه مز نینک حقیقتی نی بیانله

فنی اثر و عقلی محاکمه لر برله مختصر روشده عزیز ملتیز نینک نظردقت و چشم عبرت لرکه عرض اتمک اوچون بوملی صحیفه مزده قیسقه چه تأریخ ملی مزنی درج اتمک نی وظیفه بیلدوک

تر شرقی تورکستان ملت نینک جنس و اصلیمز دنیاغه مشهور تورک ملت بحیبه سیدور قدیم زمانلرده بوتون تورک ملت برله برابر آلتای تاغلری و ماغولستان یایلاق لری ایچره اط فوی مال اسراب چادرلرده کوچمه معیشت ایتکوی اوزلری دین بولغان خاتلر و یورت باشلیق لری اداره لری برله حربهادر جنکاور یاشاغان عالیجناب بر ملت ایدوک تأریخ هجری دین کوب عصرلر مقدم بزی نینک شوکت لیک خانمیز

اوغوزخان تورک ملتی برله اطلالیب چقیب بوتون خطای مملکتی نی ضبط قیلیم تورکستان شرقی و غربی ایران هندوستانلری اوزلریکه قاراتقان ایدی منه شو و قتلردین باشلاب بزرگ شرقی تورکستاندا یرلاشیب قالغان اوغوزخان نینک عسکر لری نینک باله لری دور مز اوغوزخان نینک توزکان دولتی شرقده خطای دینکیزی بحر محیط شرقی غربده قرادینکیز قفقاق صحرائی غه قدر یرلرکه جامع ایدی آخری بار

جناب حاکم اسلام حاجی

شمس الدین داملام طبعیدین

کمینه داملا شمس الدین طبع عقیدین شرقی تورکستان جریده مدارک میمنه سی و قوتلر و بزرگت لیک کزیت نمونه سی حصوص داککی برنجه ابیات ترکیه ایلله ثنا خوانلیغ و بر نجه قطرات مدحیه ایلله کلمک افشانلیغ دور

بیلیمک کیم عامه غه رهبر کزیت دور

ترقی عالمیغه سر کزیت دور

قایم ملت که قسامیش دور مرادین

انکا هر امرده یاور کزیت دور

جهان رفتاری دین بیرکاک خبرلار

بیزه بر مرشد اکبر کزیت دور

زمان پستیدین دایم بریب سوت

معارف طفلی غه مادر کزیت دور

بیریب امت کا درس اخبار عالم

یقینر استاد دانشور کزیت دور

خط اصلاح اندین استقامت

تایار کم دین اوچون مسطر کزیت دور

کزیت نالاشنا فسادان جماعت

دیورلار کذب غه مظهر کزیت دور

بلی هر غیر معصوم سوز لاریده

خطا ممکن ولو دلیر کزیت دور

ولیکن باش مدیر اندیشه ایلار

توقولماق دىن اكر ايتىر كىزىت دور
خطا بولسه بولور نادر بلا قصد
صوابى غالب و اكثر كىزىت دور
كىزىت كىزىت دور اولوغ دولت لار ايجىره
كه اوستونكا اوچارغه پىر كىزىت دور
توقى اوچىغه اوچماق اوچون پىر
سعادت خانه سىغه نىر كىزىت دور
كىزىت سىز بوزمانده ممكن ايرماس
ياشاش مسعود سعد اخىر كىزىت دور
انكا زىرندىكىن دور حسنه عالم
كلىد ملك اسكندىر كىزىت دور
توقى و فلاح ازادى فسكر
بولار دور زىر و سون اكر كىزىت دور
صوبى ايت و سنت اساسى
اولان مەركز غە بوزمانده كىزىت دور
بوشمى مەنىنك فسكرىم اكرچه
مىسىم كىزىت دور غە بوزمانده كىزىت دور
ناظم شمس الدين شمسى عفى عنه

غەلىتە دىن عىرت

بر قانچه كوندون باري كاشغردە بولغان حادثەلر
همى سراسىمەلىك حىرائلىقە قالدوردى شرقى تور كىستان
خلقى طرفىدىن ظالم جىنك جانكجوناك و انىنك اوز خالته سىنى
تولورماق دىن باشقە بر وظيفە نى تانوماغان مغرور جاھل
عملدارلرغە قارشى باشلانغان انقلاب حركتى جناب حق
نىنك نصرت و ياردى برله موفىقتە كه اوچراب قومولدىن
باشلاب كاشغرلرغە بولغان مملكت وطن نىنك اوز ايكة
لرى نىنك قبض تصرفه اوتوب هم برده تىجلىك امن
امان يرلاشيب تورغانده كاشغر زلزله تشویش اضطرار دىن
خالى نولماي دهشتلىك كوناك كىچردى و نىنك كىچرمكده
الىك سىكىز بىلدىن باري رحمى ز ظالم وحشى اداره
استبداد بىلدىن بىر ياقان بر ملت شخصيت
ظالم استبداد نىنك نهايتى كه بىتكان و قتلورده الله نىنك
رحم عنايتى كه ايشابىب خود غرضلىك شخصيت چىلىك
كه قارشى باش كوناك چىقان ايدى جناب حق نىنك
شو درمانىز ملت كه رحمتى كلىب معجزه خارق العاده
قىلدىن فتح ظفرلر عطا ايلاب شرقى تركستان مملكتى
نىنك كىزىلچىلىكى آزادلىق سعادتيكا يىتدى نىتمىز صاف
كونكلىمىز غرض نفسانيت دىن خالى ايدى هم نىنك دردىمىز
بر ظلم وحشت دىن فوتولوش مقصديده اتفاق بولوب همىمىز
بلند ايدى صونكرا كاشغردە برىچە آى اوتماي شخصيت
نف نيت بيتاب لىق وجودلر مزغە سريت قىلماقته باشلاب
غفلت كه توشوب اوز ارا نا اتفاق لىق غرور حرص هوا
بلا سىغه كرفتار بولوب قالدوق صلاح و منفعت عمومى نى
اونوتوب عاقبت دىن خبر سىزلىكده اوز ضرر رخسارلر مز
غە سى قىلدوق اوز قولومزغە اوزىمىز پالتو چاپتوق نىنجهده

دهشتلىك حادثەلر يوز كورساتىب غفلت شخصيت آفاسىز
لق شوملقىدىن يورت كته هلاكت قورقونج حالينه توشوب
ينه جناب حق نىنك محافظت لطف كىرى برله ايشلر
توزلىك كه باشلادى انشاء الله فات يقين نىنكى شهر مسئله سى
بر طرف بولوب مملكت ده كامل امن امان يرلاشيب وطن
و ملت نىنك حقيقى سعادتلرى اوچون صاف كونكل درد
عشق برله قولغە قول توشوب اتفاق برلىك ايله حركت
اجتهاد ايتىمىز دىب اميد قىلامىز

ايندى اوستومزدىن اوتكان شو عىرتلىك واقعه لردىن عىرت
اليب سىمىر خطالرمىز نىنك تىكرار اتمىلىكمىز اكر عقل
هوشلرمىز باشىمىزده بولوب نىتمىز توغرى صاف بولغان بولسه
بر مجبورى واجبات دىندور جىنك جانكجوناك باشلىق ظالمىر
اوز منفعتى نى غنه كوزده توتوب شخصيت چىلىك قىلماقلىرى
يوزندىن عدالت الهىمه برله شرقى تور كىستان نىنك حاكىت و
ناحق استىلاللرى سوتورولوب اوزلرى خار زبونلوق برله
خراب بولوب كىتدى بىر ابتداده كى نيت لرمىز نىنك تىقير برماي
الله نىنك رضاسى عام خلقىمىز نىنك ظلم اسارت دىن ايدى فوتو
لوشى اوچون همىمىز نى بىلند نظرمىز اوستون قىلپ حركت
قىلماق مقصده كه تىشمى اوزىمىز هم مملكت ده قالىشمىز لازم
بولوب قالدور تربى سزلىك شخصيت نا اتفاقلىق برله
كه بر مملكتى قولغە توتوب اداره قىلپ بولماي دور منفعت
پرستلىك آفاسىزلىق دىن مملكت كه كىزىت فلاكت و ضرر لر
كىشى كورونوب تورغان بر ايش جناب الله راضى اولماس
حاضر كى حالى بىلپ تانكلا دىن خبر سىز تورماق بر آر
عقل صاحى بولغان انسان نىنك ايشى اساس تاريخ عالم
بىدى بر آيندور وطن ملتى اوچون عالى همىت برله سعى
ايكة برلر برله شخصى غرض ايكة لرى نىنك هر برىكه
تىجلىك نىنك نام و شهرت لرى رىب قىيامت
كونلر بىچىخه نىنك لرى نىنك ايشىلر عىمانلار عىمانلىق ايله
ياد قىلماق جىز اكونلار بىده جناب قادر مطلق نىنك عدالت
محكمه سىكه توغرى كلمك بار الحاصل شخصيت ظلم
استبداد غە قارشى چقان بىر شرقى تركستان ملتى اوزومىز
شخصيت نا اتفاقلىق غە بىلپ اوزومىز فلاكت كه
توشور ماملىكمىز كراك نظر مقصدمىز اوز شخصيتىمىز دىن
زياده عمومى منفعت مليه طرفكه قاراشلىق بولسون . . .

حە جايىدە قاراشلىق

شرقى تركستان ده خواجه نىزى حاجىم جنابلىرى نىنك
خدمت و شهرت لرى همە نىنك معلومىدور بو بويوك
روحلى وطن نىنك شالى بىكىتى بر آوچ قول غازىلرى
برله ظالم جىنك شورىن نىنك دهشتلىك قوتىكه قارشى ايكي
يىمىل مدت حقايت اوچون كورە شىب انصافىمىز مغرور
دشمنلر نىنك فوتولوشى جناب حق نىنك ياردى برله ايزىب
باقى ولايتلر كه روح حيات كرىت قهر مانلىق و رهبرلىك
كورستىك له مملكت وحشى جانكجوناك لرىنك اداره

ظالمانه سىدىن قوتولوب مىلى آزادلىق دورى باشلادى بو
عالى وجود غازى وطن نىنك قوتوروشى سى نىنك بىر كه دىنى
باشلىق و رئيس بولوشى نى شرقى تور كىستان نىنك هر بر
فردى آرزو اتمكده صاف وجدان صدالرى شواشتىاق مىلى
نى اشكارا اتمكده ايدى همىلر اوسون آرزوى عمومى جايىغه
يىتشدى قومول دىن باشلاب هم مملكت غازى اعظم خواجه
نىزى حاجىم حضرتلرىنى اوزلر كه رئيس جمهور صايلاپ
بيعت لرىنى بر دىلر

كاشغر غە جناب ملت پرور محمد نىز حاجى اعلم آخونوم كوچار
دىن غازى حضرتلرى طرفدىن و كالتا تشرىف ايتدىلر كاشغر
اهالىسى جناب غازى عثمان عالى سىجانك باشلىق همە ملىكى
عسكرى عملدارلر عالما و كبرا چونك كچىك رعيت فقرالر
برله غازى نىزى حاجىم نى شرقى تور كىستان سردار رئيس
جمهورى تالوب بيعت بر دىلر

ن جن جمهورى طرفدىن هم غازى مذكور نىنك شرقى
تركستان سردار اعلى لىق تصديق قىلدىن هوا كەسى
واسطه سى ايله تصديق نامه كادى انشاء الله شرقى تركستان
اونوع رهبرىمىز غازى اعظم نىنك رهنما لىق لرى برله استقلال
مىلى سى مستحكم بولوب اداره و نظام برله مسعود ياشار
نوتون ملت نىنك استقبال و استقالاتى تامين قىلماق حيات مليه
نىنك آفتانى كوندىن كوناك اوستومىز كه روشن لىك ضياللىرى ساچار

دارالمعلمىن آچىلدى

بر نجه كوناك يورتهده پرا كىننده چىلىك بولوب احوال
بخشى لاشقونچىلىك دارالمعلمىن معارف اوقاف اداره لرى
ايشى سىز تورغان ايدى حاضر الحمد لله يورت ناب امير
لشكر عثمان عالى غازى و باقى مجاهدىن باشلىق لىر اجتهاد
لرى برله نجات تافىب كوندىن كوناك امينيت لىك يرلشمكده
در و هم جناب غازى مسطور طرفدىن دارالمعلمىن
و معارف اداره لرى معطل تورماي بو كار خيرلر اداره
لرى آچىلماق اوچون فرمان توشوب بويك بنا حاضر
دارالمعلمىن و معارف اوقاف اداره لرى اچىلپ ايشكه باشلادى

خىن اتقائى ايلكلى كاشغر كه مصلحت

اسلاميه اوچون خىن عسكرىدىن بر قىسمى باشلىق لرىلر
كلىب بعضى انكلاشيلما و چىلىق دىن اوز ارا نزاع واقع
بولغان بىللى تارالىب قايتقان ايدى حاضر جناب غازى
سىجانك باشلىق اولوغلر نىنك امرىلر كاشغردە خىن
عسكرى اداره سى توزولوب خىن طرفلر كه اتفاقاً منفعت
مليه اوچون جر كىتده بولماق جهتدىن رئيسمىز غازى
نىز حاجىم نىنك و كىل لرىلر برىچە زوات كرام عزم سفر
قىلپ كىتدىلر . . . نىنكى شهر ايشى . . . ايكي اوج كوندىن باري
تونكانلر طرفدىن صلح سورالغان سىبىدىن مهمراق اوروشلر
تونكانلار ايدى جمعه كىچىك سى نىنكى شهر دىن اوج روز قدر
تونكانلر چىقىپ شمال طرفدا كى بر فرقه عسكرى مەركە اوق
باشلاندىن عسكرلر مز طرفدىن شىد قلى هجوم باشلاب
تونكانلر اوزراغه المنب يوز قدرى هلاك بولوب باقىسى قانچىب
نىنكى شهر كا قامالدى ايدى شىر يقين داكلى هجوم برله مسعله
كاملا حل قىلنور

سر محرر قوتلوق شوقى